LATVIALAISTEN NAISPOLIISIEN RIEMULOMA SUOMESSA

Zaiga ja Gunda herkuttelevat mansikoita iloisin ilmein Uudenkaupungin iltatorilla.

Havaitsin Latviassa asuessani, että vaimoni **Zaiga** ei ole koskaan viettänyt kesälomaa, ei ainakaan koiratonta. Niinpä pienten alkuvalmistelujen jälkeen tarjosin Zaigalle ja ystävällemme **Gundalle** mahdollisuutta lomailla Suomessa hyvien ystäviemme **Päivin, Rillan, Martinan** ja heidän perheidensä vieraina muutaman päivän. Naiset eivät vastustaneet ajatusta ja niinpä tuumasta toimeen! Itse Zaigan luonnollisena pehtorina jäin hänen vanhaa poliisivirkakoiraansa **Akia** ja muita koulutuksessamme olevia opaskoiria vahtimaan. Pyysin lomalaisia kertomaan lomatunnelmiaan ja näin naiset kertoivat:

Teksti ja kuvat: Juha, Päivi, Rilla, Martina, Gunda ja Zaiga

Gunda sivuvaunullisen moottoripyörän ohjaimissa ja Zaiga kyydissä, Päivi vieressä hymyilevänä.

Päivi, Zaiga, Antti ja Gunda Hämeenlinnassa poliisikoiralaitoksen pihamaalla. Tutustumiskierros on päättymässä.
Oikealla alhaalla Gunda, Zaiga ja Päivi Aulangon näköalatornissa.

Päivi ja Rilla:

Koittihan se viimeinkin heinäkuun toinen viikko, jolloin Latvian naispoliisit **Zaiga** ja **Gunda** saapuivat lomailemaan luoksemme Taivassaloon. Keine Hund! Eivät olleet koirankouluttajat koskaan elämänsä aikana lomailleet ilman koiria, mietimme miten täytämme puuttuvan osion. Olin Rillan kanssa pohtinut etukäteen kovastikin, mitä ihmettä voimme tehdä neljä päivää ystäviemme kanssa. Eihän meillä ollut yhteistä kieltäkään, vaan käytössä olivat: latvia, suomi, englanti ja saksa, siis oikea kielten sekamelska. Vähän jännitti etukäteen, miten me selviydymme kielellisesti ja miten tulemme kaikki ymmärretyksi. Minulta kun tuppasi tulemaan vain niitä ruotsinkielen sanoja mieleen. Pelkomme oli täysin turha! Mikä rikkaus, kun sai puhua kaikkia kieliä sekaisin, siihen lisättynä vielä kehonkieli ja vieraidemme vahva koiratuntemus sekä heittäytyminen uusiin paikkoihin ja asioihin, niin ymmärrys oli täydellistä.

"Lomaidean isältä", **Herttuaiselta**, tiedustelin etukäteen vieraidemme ruoka-aineallergioita. Kun niitä ei ollut, antoi se vapaat kädet minulle, ruokavastaavalle. Sain tietää, että ainoastaan aamupuuro "tökkii", mutta sekin menee, vähän hitaammin. Sitähän ei sitten tarjoilla lomalla! Tiedustelin myös, mistä nähtävyyksistä vieraamme olisivat kiinnostuneita? "Kaikki käy", kuului vastaus. Rilla vastasi ajopuolesta ja logistiikasta. Jako kävi hyvässä yhteisymmärryksessä, koska minulla ei ole "kompassia" päässä lainkaan ja Rilla taas vastaavasti kokenut ajaja jo työnsä puolesta.

Etukäteen mietimme, mitä ihmettä oikein näytämme vieraillemme pienestä Taivassalon kylästä tai Varsinais-Suomesta yleensä. Mistä Zaiga ja Gunda olisivat kiinnostuneet? Etukäteispalaverissamme Rillan kanssa päätimme, että viemme niihin paikkoihin, jonne he haluavat ja muutoin katsastamme sellaisia nähtävyyksiä, joista itsekin olemme kiinnostuneita, olimmehan kaikki lomalla nyt.

Majoittauduimme Taivassalon mökillemme, meren rannalle ja siellä saivat vieraamme rauhassa levätä omassa saunamökissä. Saunamökin ikkunasta näkyisivät niin auringonnousut kuin laskutkin. Aamuisin pääsi uimaan ja iltaisin ehdittiin saunoa ja pitihän Gundan päästä treenaamaankin juoksua tulevia EM-kisoja varten.

Rilla nouti vieraamme puolelta öin Turun lentoasemalta, josta matkaa on mökille 56 kilometriä. Odottelin vieraita iltapalan kanssa. Kyllä nautin, että sain kattaa anoppini vintageastiat pöytään. Väsyneet poliisit pääsivät nopeasti yöpuulle. Seuraavana päivänä, pitkän aamiaisen jälkeen lähti kiihkeä ja ennalta arvaamaton Varsinais-Suomen-kierros pyörimään. Siinä ei paljon hengähdystaukoja sitten ollutkaan. Ei taidettu ihan pysyä läänissäkään, pitihän se Hämekin katsastaa. Kilometrejä taisi kertyä noin loppujen lopuksi noin tuhat.

Aloitimme sightseeing -kierroksen tutustumalla Taivassalon harmaakivikirkkoon, jonka vanhin osa

Päivi, Gunda ja Zaiga istuvat Vuosnaisten rantakalliolla piknikillä.

Zaiga, Gunda ja Päivi Laupusten luotsiaseman rannassa loman toisena aamuna. Alla Gunda Kultarannan puutarhan valkoisella penkillä riemuitsemassa.

on peräisin 1300 -luvulta. Opas puhui niin sujuvaa englantia, että olimme puolen tunnin jälkeen melkein pökerryksissä siitä valtavasta tietomäärästä, mitä vanha arvokas kyläkirkkomme pitää sisällään. Seuraavaksi jatkoimme museoon, Viiaisten kartanon kahvilarakennukseen, jossa on mieheni **Jukka-Pekka Mäkelän** nyplättyjen pitsien näyttely. Tämän jälkeen siirryimme naapurikuntaan Lokalahdelle Kartanon karkureiden pitopaikkaan, jossa vanhasta navetasta oli tehty varsinainen juhlapaikka. Sähkövaloja ei paikassa ole, vaan emäntä sytyttää aamuisin kymmenittäin kynttilöitä kattolyhtyihin Atikkailla. Siellä oli rauhaisaa nauttia thai-lounas. Auton hurahtaessa taas liikkeelle, takapenkillä yleensä hiljeni, Gunda oli välittömästi ja Zaiga vähän myöhemmin rentouttavassa unessa.

Lokalahdelta matka jatkui Uuteenkaupunkiin ostoksille ja iltatorille. Kaupunki meren sydämessä on jo sinänsä nähtävyys, purjeveneiden täyttäessä satama-alueen.

Uuden päivän alkaessa, aamu-uinnin ja pitkän rauhallisen aamiaisen jälkeen, päätimme lähteä näyttämään Kustavin kallioita, Laupusten luotsiaseman meren tyrskyjä ja Vuosnaisten satamaa, josta on pikkusaarten kautta lossiyhteys Maarianhaminaan asti. Maisema saaristossa on puustoltaan niin erilaista kuin sisämaassa. Katajat, aika usein pilarimalliset, selviät kuivassakin maastossa, kallioiden päällä, melko hyvin. Täällä pitkään asuneena, tottuu maise-

maan, mutta yleensä vieraampi huomaa heti saaristomme erikoislaatuisuuden ja kauneuden. Matkan varrella Kustaviin, Kaitaisten korkealta sillalta saa myös upean näkymän merelle. Piknikin nautimme lämpöisillä kallioilla, meren läheisyydessä, missä neljän naisen elämänvirta juoksi kädestä toiseen. Mikä rauha, mikä voima, mikä keskinäinen yhteisymmärrys, ihan sama mitä kieltä kukin puhuu.!

Matkalla ajoimme ratsiaan, jossa niin mielellään Rilla olisi puhaltanut ne nollat naispoliisin pilliin - ihan vaan vieraidemme kunniaksi, mutta miehellehän se piti taas tehdä. Vähän takapenkin poliiseja ihmetytti, miksi Suomessa vain kaksi teki töitä ja muut neljä keskustelivat moottoripyöriensä selässä, tekemättä mitään.

Poliisikoirakoululla

Zaiga sai sovittua tutustumisen Suomen poliisikoirakoululle Hämeenlinnaan, vaikka Suomi lomaileekin heinäkuussa. Koiria emme tapaisi, mutta tutustuimme koulun harjoitustiloihin ja toimintaan, poliisi/maalimies **Antti Tikkasen** kanssa. Kunnioitan ja ihailen heidän työtään, lähinnä kylläkin televisio-ohjelmien kautta.

Koulun tiloihin ja koiratalleihin tutustumisen jälkeen siirryimme harjoitustaloon. Se oli punainen, kaksikerroksinen lato. Pariovien lennähtäessä auki huomioni nauliintui täysin kiiltäviin kettinkeihin, jotka roikkuivat katosta, kaksinkerroin, tasaisin välimatkoin. Kieltämättä kaikki kauhuleffat vilahtivat päässäni, mikä ihmeen kidutuskammio tämä on ja mitä täällä harjoitellaan? Poliisit keskustelivat rauhassa, tämä heille täysin selvää, täällä harjoitellaan matkalaukkujen tutkimista. Laukku liikkuu ketjulla kauemmaksi, jos koiran nuuskutus lähenee liikaa. Talo oli täynnä erilaisia viemäri- ja tuuletusaukkoja, joiden alta koirien pitäisi löytää kätköjä. Poliisin tulisi oppi lukemaan koiraansa, joka saattaa nopeasti "näyttää" löytönsä, mutta kiirehtii etsimään jo toista ja ohjaaja ei saisi missata tilannetta. Harjoituksia tehdään myös pimeässä. Koulutuksessa keskitytään yhä enenevässä määrin koirien käyttäytymistieteeseen.

Ladon ympärillä olevaan maastoon oli piilotettu eri-ikäisiä huumeita ja ihmisen DNA-näytteitä, joita koirat pääsivät harjoituksissaan etsimään. Hyvin arvokkaalla maalla seisoimme, pakko oli pitää taas mielikuvitus aisoissa.

Gundalle poliisikoiranpentu!

Kierroksen päätteeksi, kahvia juodessa, Gundalle tulikin iloinen yllätys. Hänelle tarjottiin belgianpaimenkoira malinois-pentua koulutettavaksi. Olin hieman epäileväinen ja päätin mielessäni puoliadoptoida Gundan, olla hänen Suomen äitinsä. Selvisi, että tottahan tuo poliisi Tikkanen puhui ja Gundan unelma malinois-pennusta ja sen koulutuksesta osittain Suomessa tulee toteutumaan seuraavan vuoden aikana. Kolmen poliisin keskustelu käytiin suomen kielellä, josta Zaiga tulkkasi suoraan puheen latviaksi Gundalle. Ammattisanasto oli heille tuttua ja teki ymmärtämisen helpoksi.

Näiden onnellisten tapahtumien jälkeen oli hyvä fiilistellä Aulangon näkötornissa ja puupuistossa. Matka jatkui Ypäjän hevospitäjän kautta kotiinpäin Turkuun, mutta vielä oli iltaa jäljellä. Ensimmäistä kertaa lomallamme ruokahuolto toimi vaillinaisesti ja kipaisimme Kauppahalliin hakemaan eväitä. Meidät oli kutsuttu raisiolaisen **Päivi Helmisen/Mollin** puutarhaan kahville, jonne Martina ja opaspentu (spn) Bella olivat jo saapuneet. Päivi yllätti meidät runsailla ihanilla tarjoiluillaan. Hän kantoi pöytään suolaista ja makeaa ja kaiken kruunasi ihana pavlova-kakku.

Kultarannassa

Ravittuina ja iloisina jatkoimme koko porukka matkaa Naantalin Kultarantaan **Tasavallan Presidentin** kesäasunnolle. Jo Ukko-Pekan sillalta näin, että

Gunda leikkaamassa pavlov-kakkua Päivi Helmisen puutarhassa ja Rilla odottaa vuoroaan.

Onnellinen nainen Gunda haaveilee Aulangon näkötornissa, hän on juuri saanut tiedon belgianpaimenkoira malinois-pennun saamisesta. "Toiveeni on saada Suomesta toinen kotimaa..."

presidentti ei ollut kotona, koska lippu ei liehunut graniittilinnan tornissa. Presidenttipari oli vielä Ranskan vierailulla. Unelma kansainvälisestä kohtaamisesta ei tällä kertaa onnistunut.

Kultarannan puutarhakierroksella olivat myös koirat: Opas Molli ja opaspentu Bella. Tutustuimme muotopuutarhan puihin, pensaisiin, ruusuihin ja kesäkukkiin, jotka vuodesta toiseen istutetaan saman suunnitelman mukaan. Muutaman vuoden ajan on puutarhaan sijoitettu myös taideteoksia, jotka mielestäni sopivat sinne hyvin. Tänä vuonna esillä olivat kuvanveistäjä P. Nukarin lintuja.

Jukka-Pekka soitti flyygeliä

Väsyneinä, mutta onnellisina tulimme Taivassalon kotiimme saunaan ja illalliselle, jonka jälkeen vieraamme kääriytyivät korituolien shaalien sisään ja kuuntelivat Jukka-Pekan flyygelinsoittoa, tulihan sieltä joku **Vladimir Vysotskin** kappalekin.

Loma läheni loppuaan. Muutamassa päivässä oli yhdessä koettu paljon eikä aivan ilman koiriakaan oltu. Irtaantuminen arjen rutiineista oli täydellistä. Pääsin Rillan kanssa toteuttamaan jo nuoruudessa yhdessä koettua spontaaniutta ja luovuutta. Luulin jo unohtaneeni sen.

Martina:

Lomahan ei olisi lomaa jos siihen ei kuuluisi hyvää ruokaa, ja nimenomaan itse tehtyä grilliruokaa. Päivän saaristoreissun jälkeen kumpikin turisti rentoutui itselleen ominaisessa merkeissä ennen illan suuria rientoja – Zaiga nautti saunamökin rauhasta päivänokosten merkeissä ja Gunda lähti «pienelle» 13 kilometrin juoksulenkille Taivassalo-Kustavin susirajalle. Pientä huolestumisen merkkiä taisi emännillä olla ilmassa, kun juoksijaa ei näkynyt takaisin. Mutta pitäisihän sitä tietää, että ei latvialainen poliisi tieltä eksy. Sauna odotti reipasta lenkkeilijää ja vähemmän reippaita kesälomalaisia. Saaristomeren laineet, jossa käytiin pulahtamassa, tulivat tutuksi monta kertaa.

Päivän grillimaestrona pääsin näyttämään taitojani kesäillan hämärtyessä. Tarjolla oli mureaa karitsaa sekä Päivin kasvimaan yrteissä marinoitua kanaa. Tarina ei tietenkään kerro sitä, että tätä iltaa varten vietettiin "kenraaligrilli-illallinen" muutamaa viikkoa aiemmin, jotta tiedettäisiin tarkka hiilien palamisaika sekä halloumijuuston kypsymisaika.

Illallisen jälkeen lähdimme vielä paikalliseen kievariin kuuntelemaan Jazz-musiikkia sekä nauttimaan yömyssyt kukin omaan tyyliinsä. Kyllä lomailu ihan työstä käy!

Gunda:

Tämä oli ensimmäinen lomani ilman nelijalkaisia ystäviäni.

Kun muistelen matkaa Suomeen, haluan edelleen nauraa! Jo ensimmäinen päivä oli myönteinen kokemus. Tapasimme lentokentällä nauravan **Rillan**, joka vei meidät ihmeelliseen maalaispaikkaan, jossa tapasimme **Päivin**. Rilla ja Päivi suunnittelivat kaikenlaista yhteistä ohjelmaa. Minun ajatukseni oli alun perin olla tekemättä ja ajattelematta mitään.

Loma oli hyvin mielenkiintoinen. Erityisesti jäivät mieleen aamu-uinnit, ihmeellinen suomalainen luonto ja myötämieliset ihmiset. Erittäin mielenkiintoinen oli Päivin miehen **Jukka-Pekan** taidemuseonäyttely läheisessä pikkukaupungissa, aivan uskomaton saavutus! Kun Jukka-Pekka aloitti pianonsoiton, koko kehoni värisi. Mitkään sanat eivät riitä kertomaan, kuinka kaunista soitto oli. Voin vain sanoa, että hänellä on kultaiset kädet.

Näimme hienon **Suomen Presidentin** kesäasunnon puiston, kävimme autolautalla saaristossa, olimme jazz-konsertissa ja paljon muutakin voisin kertoa. Jokainen päivä oli rakastettava ja erikoinen.

En valehtele sanoessani, että minun onnenpäiväni oli, kun sain käydä **Poliisikoirakoululla** tapaamassa **Antti Tikkasta**. Oikeat koiria rakastavat ihmiset eivät voi lomailla ilman koiranhaukuntaa. Oli mie-

Gunda kuuntelemassa jazzia Kievarissa, Taivassalossa.

lenkiintoista tutustua kollegan työhön. Käynti Antin luona kulkee vielä kauan unissani. Tässä kohdassa sanon: "Kiitos Antti!"

Matkalla tulin täyteen positiivista energiaa. Uusi elämäni on 99 prosenttia onnellisempi ja toiveeni on saada Suomesta toinen kotimaa.

Olen hyvin ylpeä, kun minulla on suomalaisia ystäviä. Ilman heitä ei olisi ollut mitenkään mahdollista tehdä lomamatkaa. Kiitos Zaiga ja Juha, Rilla, Päivin perhe, Martina, toinen Päivi ja Antti!

Zaiga:

Paras lomani! Olen hyvin iloinen, kun sain tavata suomalaisia ystäviäni yhdessä **Gundan** kanssa. Muistan erikoisesti meren, jota pitkin kuljimme laivalla. Olimme meren saaressa piknikillä ja ympärillä oli aurinko ja meri! Loikoilimme kalliolla ja liitimme kätemme yhteen. Niin saimme toisistamme hyvää energiaa. Kaikki oli rauhallista. Saatoimme viettää aikaa sanaakaan sanomatta.

Rilla ja **Päivi** olivat kysyneet, mitä kaikkea haluaisimme Suomessa nähdä. Suhtauduin vähän skeptisesti Gundan toiveeseen päästä tapaamaan kollegaansa **Anttia** Hämeenlinnaan. Soitin kuitenkin Antille, mutta hän ei vastannut.

Siinä kalliolla käsi kädessä loikoillessamme puhelin soi. Se oli Antti! Hän kysyi, voisimmeko tulla katsomaan poliisikoirakoulua. Kaksi päivää myöhemmin matkustimme Hämeenlinnaan. Poliisikoiralaitoksen henkilökunta oli Anttia lukuun ottamatta lomalla.

Antti näytti meille kaikki paikat ja selosti lyhyesto poliisikoiralaitoksen toimintaa. Gunda halusi tietää, olisiko yhteistyö koira-asioissa Suomen ja Latvian välillä mahdollista. Antti kertoi, että on olemassa uusi projektiohjelma, jossa koira-alan opiskelijoille tai muille alasta kiinnostuneille ihmisille luovutetaan poliisikoirapentuja kasvamaan ja oppimanaan kasvuaikanaan erilaisia asioita. Gunda tiedusteli, olisiko hänen mahdollista saada tällainen pentu. Samalla sekunnilla Antti vastasi: "Kyllä!" Myöhemmin kysyin Antilta, oliko hän todella tosissaan. Antti sanoi, että kukaan Suomessa ei vitsaile tärkeissä asioissa. Sopimuksen varmistukseksi Antti antoi Gundalle mukaan erityisen tarvikekassin uutta pentua varten.

Päivi M, Rilla, Päivi H ja Gunda sekä edessä koirat Bella ja Molli Kultarannan puutarhassa.

Syyskuun ensimmäisenä päivänä 2013 onnellinen Gunda sai 7-viikkoisen onnellisen belgianpaimenkoira malinois-pennun Maxin hoitoonsa. Max on Antin Belgiasta hankkima pentu. Jatkoa seuraa...

Näiden ihmeellisten ihmisten kanssa voi tehdä mitä vain!

Zaiga ja Gunda sekä Bella Turun lentoasemalla. Kotimatka alkanut.